

RAKENNUSVIRASTO
Helsingin kaupunki

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA

2007

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2007

SISÄLLYSLUETTELO

1.	<i>Kaupungininsinöörin katsaus vuodelta 2007</i>	1
2.	<i>Toiminnan tarkoitus ja keskeiset tehtävät</i>	2
3.	<i>Yleisten töiden lautakunta</i>	2
4.	<i>Organisaatio</i>	4
5.	<i>Talous</i>	4
6.	<i>Henkilöstö</i>	8
7.	<i>Käyttötalouden talousarvion toteutuminen</i>	9
7.1.	<i>Katu- ja puisto-osasto</i>	10
7.2.	<i>HKR-Ympäristötuotanto</i>	16
7.3.	<i>HKR-Tekniikka</i>	20
7.4.	<i>HKR-Rakennuttaja</i>	23
7.5.	<i>Arkkitehtuuriosasto</i>	24
7.6.	<i>Hallinto-osasto</i>	25
8.	<i>Investoinnit</i>	28
	LIITTEET	31
	<i>Rakennushankeluettelo</i>	31
	<i>Suoritteet ja tunnusluvut</i>	35
	<i>Palkinnot</i>	37

Kansikuva: Syväroskasäiliö Pikkuparlamentin puistossa

1. Kaupungininsinöörin katsaus vuodelta 2007

Helsinki loisti Euroviisujen isäntäkaupunkina

Eurovision laulukilpailujen järjestelyissä rakennusvirastolla oli tärkeä osuus, kuten yleensä suur tapahtumien järjestelyissä Helsingissä. Rakennusvirasto huolehti viisujen juhla- ja tapahtumapaikkojen siistimisestä sekä yleisötilaisuuksien aikana että niiden jälkeen. Myös juhla liputus viisuvieraiden reiteillä ja koristelut keskeisillä paikoilla olivat rakennusviraston työtä. Junailimme liikennejärjestelyt ja myönsimme luvat ulkoilmatapahtumille. Kaikki sujui. Helsingin maine hyvänä tapahtumakaupunkina kasvoi.

Leuto talvi vauhditti kevättöitä

Mennyt talvi oli jälleen ”normaalia” vähälumisempi. Lumen vastaanotto paikoilla oli tilaa, ja katujen ylläpitoon varatut rahat riittivät hyvin. Koska yöpakkaset loppuivat pari viikkoa normaalia aikaisemmin, saatiin talven hiekoitushiekat pois ja kadut puhtaaksi ennätysellisen varhain.

Vaikka Helsingin katupölyn määrä ei vuoden aikana ylittänyt ilmanlaatuasetuksen ohjearvoja, etsittiin edelleen keinoja hiekanpoiston tehostamiseksi ja lisättiin katujen kastelua Helsingin ilmanlaadun parantamiseksi. Kadulla tapahtuvat kaivutyöt ärsyttävät niin ikään asukkaita. Haittojen vähentämiseksi jatkettiin tiivistä yhteistyötä muiden katualueella kaivavien tahojen kanssa. Tavoitteena on, että myös uudistettu kaivulupien hinnoittelu vauhdittaa kadulla tehtäviä töitä.

Yleisten alueiden roskaaminen Helsingissä harmittaa ja työhön kuluu tarpeettomasti verorahoja. Kannustimme asukkaita puistojen vastuulliseen käyttöön kampanjalla, jonka motto oli: ”Pienet asiat ovat isoja asioita”. Erillisellä 700 000 euron määrärahalla hankittiin puistoihin syväsiiliöitä ja muita roska-astioita lisää. Ehkäpä toimenpiteet purivat, koska asiakaspalveluun tuli roskaisuudesta aikaisempaa vähemmän valituksia.

Kaiken tehdyn työn lisäksi vuoteen mahtui myös työn juhlaa ja kiitosta hyvin tehdystä työstä. Viraston edustajat pokkasivat seitsemän myönnettyä palkintoa viraston saavutuksista. Katulaboratorio on toiminut rakennusvirastossa 70 vuotta ja kaupunginarkkitehdin viran perustamisesta tuli kuluneeksi 100 vuotta.

Matti-Pekka Rasilainen
kaupungininsinööri

2. Toiminnan tarkoitus ja keskeiset tehtävät

Viraston toiminnan tarkoitus

Kestävä, kaunis ja toimiva kaupunki asukkaiden, yritysten ja maan pääkaupungin tarpeisiin

Keskeiset tehtävät

Rakennusviraston tehtävänä on vastata Helsingin katujen, puistojen ja viheralueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta. Myös kaupungin toimitilojen suunnittelu, rakentaminen ja korjausrakentamisen kuuluvat toimialaamme.

3. Yleisten töiden lautakunta

Yleisten töiden lautakunta kokoontui vuoden aikana 36 kertaa ja pöytäkirjaan kirjattiin 657 pykälää.

Vuoden 2007 aikana lautakunta antoi lausunnot useasta poikkeuksellisen laajasta suunnitelmasta tai selvityksestä. Näitä olivat mm. lausunnot pääkaupunkiseudun ilmastostrategiasta, Uudenmaan 1. vaihekaavasta, Helsingin maanalaisesta yleiskaavasta, Helsingin maanalaisesta ohjelmasta, ilmastomuutokseen sopeutumisesta, keskustatunnelin asemakaavasta, Kuninkaantammen osayleiskaavaehdotuksesta, Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaavaehdotuksesta, Sörnäisten rantatien ja rantapuiston tarkistetusta asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta, Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimenpideohjelmasta ja luonnonsojelualueiden lisäämisestä Helsingissä.

Merkittäviä lautakunnassa käsiteltyjä projekteja olivat Helsingin kaupungin luonnonhoidon linjaus, Kallion ja Hermannin viheraluesuunnitelma ja Keski-Vuosaaren alue-suunnitelma.

Lautakunnan vuoden aikana hyväksymiä katusuunnitelmia olivat mm. Laivanrakentajantien, Kalevankadun, Yrjönkadun, Kuuluttajankadun, Vanhanlinnantien, Brahenlinnantien, Keskuskadun, Käärmeniementien, Voimalakadun, Porthaninkadun, Mikonkadun, Simonkadun ja Kaivokadun katusuunnitelmat sekä Arabianrannan, Toukorannan, Salmisaarenrannan, Lampputien teollisuusalueen, Hermannialueen, Alppikylän alueen, Ormuspellon alueen ja Soittajantorin alueen katusuunnitelmat.

Lautakunnan vuoden aikana hyväksymiä puistosuunnitelmia olivat mm. Kulosaaren, Toukolan ja Arabian rantapuistojen puistosuunnitelmat sekä Lehtovuoren, Alppikylänpuiston, Hylkeenpyytäjänkentän, Sudenkuopan, Asukaspuisto Lehdokin ja Fallkullan puistojen puistosuunnitelmat.

Lautakunta teki syyskuussa retken Sipooseen ja Vantaan itäosaan Helsingin kaupungin omistamien alueiden luonnonhoitosuunnitelman kohdealueille.

LAUTAKUNNAN KOKOONPANO VUONNA 2007

Kok. Matti Enroth (pj.) matti.enroth@tulli.fi,
varajäsen Martti Linnoaro martti.linnoaro@stadia.fi,

Kok. Matti Taina (varapj. 12.12.2007 saakka) matti.taina@vr.fi,
varajäsen **SDP** Ulla Simovaara ulla.simovaara@navea.net

SDP Tuula Hänninen (varapj.13.12.2007 alkaen) tuulaha@welho.com,
varajäsen Mauri Helovirta mauri.helovirta@luukku.com

KD Pekka Reinikainen pekka.reinikainen@hel.fi,
varajäsen Pirkko Alaranta 17.1.2007 saakka,
Anneli Louneva 18.1.2007 alkaen, anneli.louneva@danpat.fi

Vas. Tea Vikstedt vikstedt@welho.com,
varajäsen Markku Vaara vaamar@dnainternet.net

Vihr. Jussi Heinämies jussi.heinamies@ymparisto.fi,
varajäsen Veli-Heikki Klemetti vklemett@welho.com

Vihr. Pörrö Sahlberg theporro@saunalahti.fi,
varajäsen Marja-Leena Nousiainen

Kok. Kirsti Inkeroinen-Kalliokoski kirsti.inkeroinen-kalliokoski@hel.fi,
varajäsen Birgitta Myllymäki birgitta.myllymaki@kolombus.fi

RKP Stefan Johansson 23.5.2007 saakka, Magnus Buchert 24.5.2007 alkaen,
Magnus.buchert@kolombus.fi
varajäsen Charlotte Granberg-Haakana lotte.granberg@welho.com

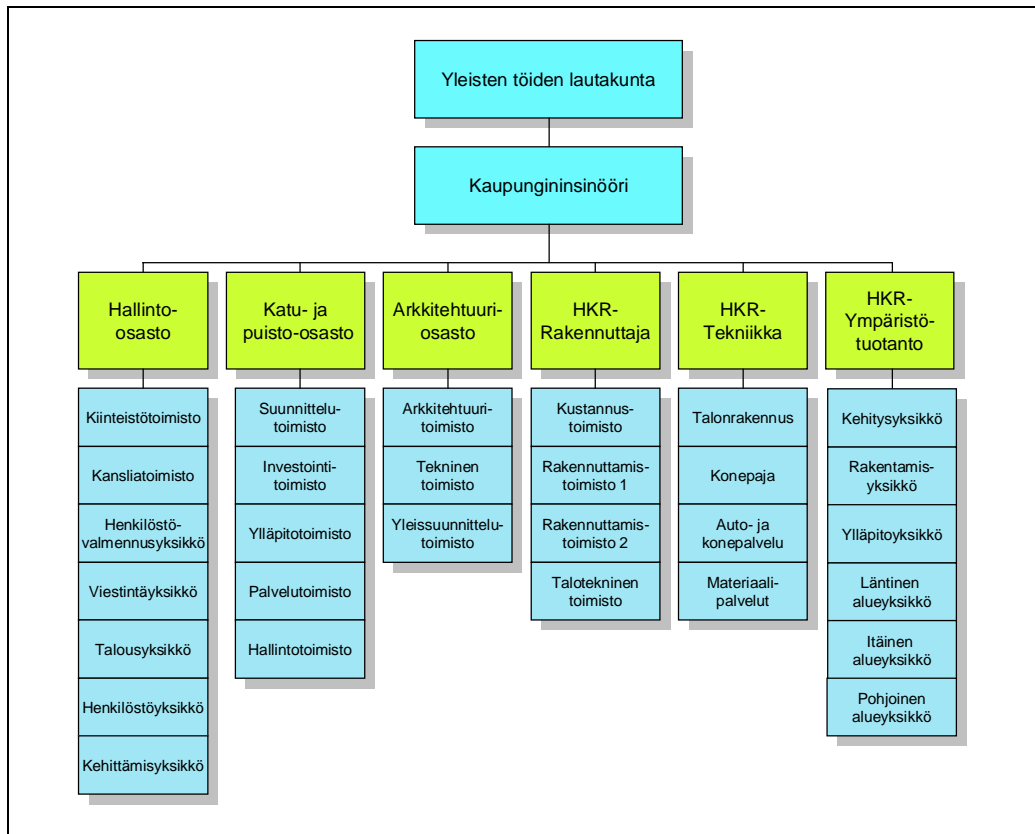
Kaupunginhallituksen edustaja

Otto Lehtipuu, varajäsen Sari Näre 10.10.2007 saakka, Tapio Laakso 11.10.2007 alkaen

4. Organisaatio

Yleisten töiden lautakunta ohjaa ja valvoo rakennusviraston toimintaa. Rakennusviraston päällikkönä toimii kaupungininsinööri.

Virastossa on kuusi osastoa. HKR-Ympäristötuotannon organisaatio uudistettiin yhdistämällä alueelliset katu- ja viheryksiköt. Uusittu organisaatio tuli voimaan 1.1.2008.

5. Talous

Rakennusviraston käyttömäärärahoilla hoidetaan katu- ja viheralueiden kunnossa- ja puhtaanapitoa sekä niihin liittyviä teknisiä palveluja. Katu- ja puisto-osasto vastaa viranomaisyksikkönä ylläpito- ja hoitotoimintojen suunnittelusta, tilaamisesta ja valvonnasta.

Tuotannollisista tehtävistä huolehtivat HKR-Ympäristötuotanto ja HKR-Tekniikka, jotka toimivat nettorahoitteisesti ja rahoittavat toimintakulunsa tuotteidensa ja palvelujensa myynnillä. HKR-Rakennuttaja toimii myös nettorahoitteisesti ja tuottaa talonrakennuspalveluja pääasiassa muille hallintokunnille. Arkkitehtuuri-osasto rahoittaa toimintansa talousarviomäärärahoilla.

Viraston käyttömäärärahoihin kuuluvat lisäksi katujen ja puistojen ulkovalaistus, siisti stadi -projekti sekä kestävä kehityksen erityispalvelut.

Toiminta laajeni

Tilinpäätöksen kokonaistulot olivat 228,2 milj. euroa ja kokonaismenot 299,5 milj. euroa. Toimintakate oli -71,3 milj. euroa. Viraston kokonaistulot kasvoivat 19,3 milj. euroa eli 9,2 % vuodesta 2006. Tulojen kasvuun ovat vaikuttaneet ensisijaisesti nettoyksiköiden myyntitulojen kasvu. Kokonaismenot kasvoivat 26,2 milj. euroa eli 9,6 %. Henkilöstömenot kasvoivat 6,2 % ja palvelujen ostot kasvoivat 12,4 %.

Viraston sisäinen laskutus oli noin 140 milj. euroa eli noin 60 % kokonaistuloista. Sisäisestä laskutuksesta 75 milj. euroa kohdistui käyttötalouteen ja 65 milj. euroa investointihankkeisiin. Kaupungin muita yksiköjä laskutettiin 56 milj. euroa. Viraston ulkoiset tulot olivat noin 33 milj. euroa.

Toimintakate eli kokonaistulojen ja -menojen erotus pieneni edellisestä vuodesta 6,9 milj. euroa. Toimintakatteella rahoitetaan katu- ja viheralueiden ylläpidon, hallinnon ja muiden erillistehtävien hoito. Toimintakate osoittaa verovaroilla rahoitetun osuuden niistä viraston palveluista, joista ei peritä erillistä maksua asukkailta tai käyttäjiltä.

Käyttöomaisuuden poistot olivat 50,2 milj. euroa, jossa on 3,4 % kasvu edelliseen vuoteen. Käyttöomaisuuden poistot perustuvat poistosuunnitelmaan, jossa poistoajat on mitoitettu vastaamaan omaisuuden kulumista.

Tase

Rakennusviraston taseen loppusumman kasvoi 7,8 %. Taseessa esitetään viraston hallinnassa oleva käyttöomaisuus sekä viraston toimintaan liittyvä rahoitus- ja vaihto-omaisuus. Taseen velkoihin kuuluvat lyhytaikainen vieras pääoma ja sisäiset velat kaupungin keskuskassalle.

Käyttöomaisuutta ovat katu- ja viheraluerakentamisesta syntynyt omaisuus, alueiden kunnossapidossa käytettävät autot ja työkoneet sekä muu irtain omaisuus. Talonrakentamis- ja muun investointitoiminnan omaisuusarvot siirretään valmistumisen jälkeen kaupungin muiden hallintokuntien taseisiin.

Käyttöomaisuuden arvo on 635 milj. euroa. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna on 5,7 %. Valtaosa käyttöomaisuudesta eli 606 milj. euroa on katuja ja puistoja sekä niihin liittyviä kiinteitä rakenteita. Rakennusviraston käyttöomaisuus ei sisällä maapohjan arvoa. Autojen ja työkoneiden ja muun irtaimen omaisuuden arvo pieneni noin 6 % 12,5 milj. euroon.

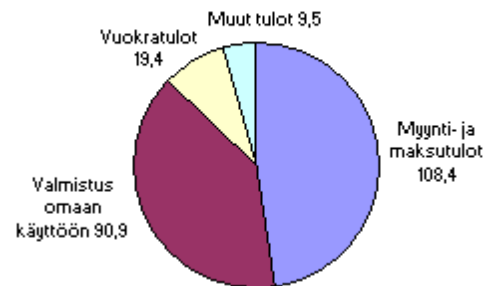
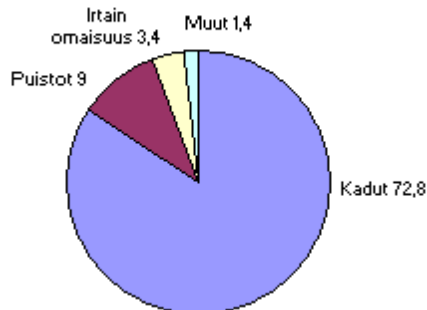
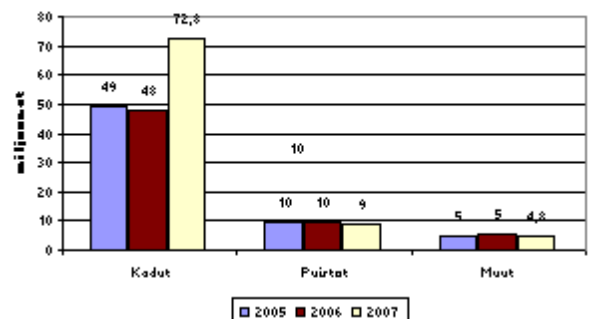
TULOSLASKELMA VUODELTA 2007		
	2007	2 006
	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT		
* Myyntituotot	97 817	89 647
* Maksutuotot	10 571	10 451
* Tuet ja avustukset	302	494
* Vuokratuotot	19 386	17 960
* Muut toimintatuotot	9 196	8 602
* Valmistus omaan käyttöön	90 909	81 764
Yhteensä	228 180	208 918
TOIMINTAKULUT		
* Palkat ja palkkiot	61 669	58 765
* Henkilösivukulut	22 446	20 441
* Palvelujen ostot	156 601	139 379
* Aineet, tarvikkeet ja tavarat	29 239	26 738
* Avustukset	35	30
* Vuokrat	28 286	26 810
* Muut toimintakulut	1 223	1 112
Yhteensä	299 498	273 275
TOIMINTAKATE	-71 318	-64 357
Poistot ja arvonalentumiset	51 917	50 193
TILIKAUDEN TULOS	-123 234	-114 550

T A S E 31.12.2007		
	2007	2 006
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
<i>PYSYVÄT VASTAAVAT</i>	634 912	600 514
* Aineettomat hyödykkeet	14 529	15 683
* Aineelliset hyödykkeet	620 377	584 828
Rakennukset yhteensä	330	449
Kiinteät rakenteet ja laitteet	606 145	570 766
Koneet ja kalusto	12 510	13 290
Keskeneräiset hankinnat	1 393	323
* Sijoitukset	6	3
<i>VAIHTUVAT VASTAAVAT</i>	44 414	29 840
* Vaihto-omaisuus	11 158	7 179
Aineet ja tarvikkeet	1 220	1 077
Keskeneräiset tuotteet	9 938	6 102
* Lyhytaikaiset saamiset	33 246	22 652
Myyntisaamiset	32 540	22 034
Muut lyhytaikaiset saamiset	124	42
Siirtosaamiset	582	575
* Rahat ja pankkisaamiset	10	9
VASTAAVAA YHTEENSÄ	679 327	630 354
VASTATTAVAA		
<i>LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA</i>	51 281	40 254
* Saadut ennakot muilta	9 499	9 868
* Ostovelat	31 230	24 080
* Muut lyhytaikaiset velat	6 754	6 047
* Siirtovelat	3 797	259
<i>SISÄISET YHDYSTILIT</i>	628 046	590 100
* Lähte- ja käyttötilit	751 280	704 650
* Tilikauden alijäämä	-123 234	-114 550
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	679 327	630 354

Kaikki sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat:

1. Vuoden 2007 aikana ei katupölyn (PM10) määrä ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja.
2. Työmatkaliikennettä palvelevat tärkeimmät kadut ja kevyen liikenteen väylät on aurattu ja liukkaudentorjunta tehty ennen klo 7.00.
3. Helsingin pääkaupunkirooliin liittyvät keskeiset alueet: Esplanadinpuisto, Kauppatori ja Senaatintori pidetään edustuskunnossa.
4. Kaivuutöistä aiheutuvia haittoja yleisillä alueilla vähennetään nopeuttamalla työhön käytettävää aikaa.
5. Töhryjen määrä on Helsingissä enintään 10 % vuoden 1998 alkukartoitukseen verrattuna.
6. Rakennusvirasto laatii elinkaarikustannuslaskelman kaikista niistä talonrakennushankkeista, joiden perustamispäätöksen tekee valtuusto.

Käyttömenot 299 milj. euroa**Käyttötulot 228 milj. euroa****Investoinnit 87 milj. euroa****Investoinnit 2005-2007**

6. Henkilöstö

Henkilöstömäärässä ei suuria muutoksia

Vuoden 2007 lopussa rakennusviraston vakinaisen henkilöstön määrä oli 1 771, mikä on 21 henkilöä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Neljän laskuvuoden jälkeen henkilöstömäärä on hienoisessa nousussa. Henkilöstön keski-ikä oli 46,9 vuotta ja suurin ikäluokka oli 40–49 -vuotiaat.

Esimiesten johtamisvalmennuksia on lisätty osallistumalla kaupungin järjestämään koulutukseen. Tehtävä- ja urakiertomallia on kehitetty kaupunkitasoisissa työryhmissä. Henkilöstösuunnittelumallia kehitettiin vastaamaan paremmin pitemmän ajan suunnittelua, määrittelemällä osastojen avaintehtävät.

Rakennusviraston palkkamenot olivat 61,7 miljoonaa euroa ja muut henkilöstömenot 22,4 miljoonaa euroa.

Valmennusta muutostilanteisiin

Esimiesten johtamistehtävää tuettiin tarjoamalla koulutus- ja konsultaatioapua. Vuoden 2007 keskeisimpiä hankkeita ja toimenpiteitä olivat mm. lähiesimiesten ja keskijohdon esimiesvalmennus, tukiverkkokoulutus, työnohjaus ryhmille ja yksilöille, kriisityönohjaus työyhteisöille ja yksilöille, TYHY-kyselyn koordinointi, osastojen ja työyhteisöjen tuki kehittämis- ja muutoshankkeissa sekä henkilöstötapahtuman koordinointi.

Henkilöstön määrä osastoittain 31.12.2007

	Vaki- naiset	Työl- listetyt	Oppi- sopimus- oppilaat	Muut määrä- aikaiset	Kaikki yhteensä	Vakinaiset 31.12.2006	Ero 06/07
KPO	223	1	2	17	243	215	8
RAK	96				96	94	2
ARK	40			2	42	38	2
TEK	417	15	36	23	491	414	3
YMP	899	20	11	44	974	895	4
HAO	96	1		9	106	94	2
YHT.	1771	37	49	95	1952	1750	21

7. Käyttötalouden talousarvion toteutuminen

Rakennusviraston vuoden 2007 taloudellinen tulos oli kokonaisuutena merkittävästi parempi kuin talousarviossa oli odotettu. Hyvä taloudellinen tulos on syntynyt toisaalta kustannussäästöistä ja toisaalta resurssien tehokkaasta käytöstä. Leuto ja vähäluminen talvi on säästänyt ylläpidon kustannuksia ja mahdollistanut korvaavien töiden tekemisen. Lisäksi rakentamisen vilkastuminen on kasvattanut nettoyksiköiden tilauskantaa ja toimintamäärää. Näin koko kapasiteetti on ollut tehokkaassa käytössä ympäri vuoden.

Tuloja kertyi 24 milj. euroa enemmän kuin oli arvioitu. Kokonaismenot nousivat noin 20 milj. euroa talousarviota suuremmiksi. Toimintakate parani noin 3,5 milj. euroa talousarvioon verrattuna.

Tilinpäätöksen kokonaistulot olivat 228,2 milj. euroa ja kokonaismenot 299,5 milj. euroa. Toimintakate oli -71,3 milj. euroa ja toiminnan tulos -123 milj. euroa.

Käyttötalouden talousarviomäärärahat riittivät hyvin suunniteltuun toimintaan eikä talousarvion ylitysesityksiä ollut tarpeen tehdä.

Rakennusvirasto	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	-84 769	-97 817	-13 048	15,4
Maksutuotot	-11 070	-10 571	499	-4,5
Tuet ja avustukset	-435	-302	133	-30,7
Vuokratuotot	-17 493	-19 386	-1 893	10,8
Muut toimintatuotot	-9 070	-9 193	-123	1,4
Valmisteverastojen muutos		-3	-3	0,0
Valmistus omaan käyttöön	-81 285	-90 909	-9 624	11,8
Talousarviotulot	-204 122	-228 180	-24 058	11,8
Palkat ja palkkiot	62 095	61 669	-426	-0,7
Henkilösivukulut	22 694	22 446	-248	-1,1
Palvelujen ostot	142 208	156 601	14 393	10,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	23 535	29 239	5 704	24,2
Avustukset	35	35		0,0
Vuokrat	27 002	28 286	1 284	4,8
Muut toimintakulut	1 345	1 223	-122	-9,1
Talousarviomenot	278 914	299 498	20 584	7,4
Toimintakate	74 792	71 318	-3 474	-4,6
Poistot ja arvonalentumiset	50 080	51 917	1 837	3,7
Tuottotavoite	400		-400	-100,0
Summa	125 272	123 234	-2 038	-1,6

7.1. Katu- ja puisto-osasto

Päätehtävänä on hoitaa yleisten alueiden eli katu- ja viheralueiden strateginen suunnittelu, investointihankkeiden laadun ja sisällön määrittely, hankkeiden toimeenpano ja ohjaus, ylläpidon laadun ja sisällön määrittely, hankinta ja ohjaus, pysäköinninvalvonta ja maksullinen pysäköinti, käytön ohjaus ja valvonta sekä asiakaspalvelu.

Katu- ja puisto-osasto	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	-5 378	-6 414	-1 036	19,3
Maksutuotot	-10 520	-9 940	580	-5,5
Tuet ja avustukset	-345	-250	95	-27,4
Vuokratuotot	-1 886	-2 059	-173	9,2
Muut toimintatuotot	-8 280	-8 316	-36	0,4
Valmisteverastojen muutos		-3	-3	0,0
Valmistus omaan käyttöön	-2 326	-2 260	66	-2,9
Talousarviotulot	-28 735	-29 242	-507	1,8
Palkat ja palkkiot	7 849	7 576	-273	-3,5
Henkilösivukulut	2 867	2 764	-103	-3,6
Palvelujen ostot	58 440	57 832	-608	-1,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 355	2 312	-43	-1,8
Vuokrat	6 633	6 953	320	4,8
Muut toimintakulut	722	486	-236	-32,7
Talousarviomenot	78 866	77 924	-942	-1,2
Toimintakate	50 131	48 682	-1 449	-2,9
Poistot ja arvonalentumiset	46 000	48 026	2 026	4,4
Summa	96 131	96 707	576	0,6

Osaston strategiasta johdettu kehittämistyö käynnissä

Osaston toimintaa leimasi edelleen voimakkaasti toiminnan kehittäminen. Osaston strategiasta johdettu kehittämistyö käynnistyi ja painottuu omaisuuden, laadun ja kustannusten hallintaan, tilaajan roolin vahvistamiseen ja osaavaan henkilöstöön. Myös katu- ja puisto-osaston ja HKR-Ympäristötuotannon yhteiset kehittämishankkeet käynnistyivät tavoitteena selkeyttää tilaajan että tuottajan välisiä menettelytapoja.

Asiakaspalvelusta mallia

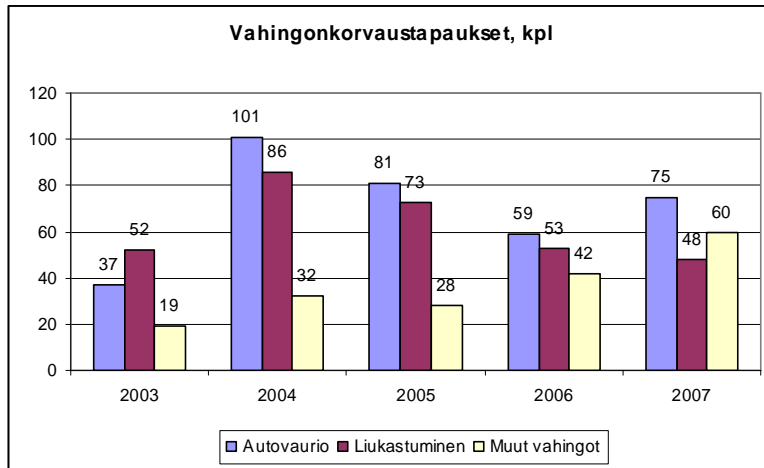
Asiakaspalautteiden hallinnassa käytettävän asiakaspalvelusovelluksen käyttöä laajennettiin ja vakiinnutettiin sekä kehitettiin asiakaspalautteiden raportointia. Asiakaspalvelun toimintaa ja paikkatietona toimivaa työvälinettä esiteltiin eri hallintokunnille ja muille kaupungeille.

Rakennusvirasto osallistuu asiakaspalvelunsa osalta käynnistyneeseen kaupungin ICT-kärkihankkeeseen ”Vuorovaikutteiset verkkopalvelut, yhtenäisen sähköisen palaute- ja osallistumisjärjestelmän luominen Helsinkiin”.

Katujen ylläpidossa helppo talvi

Talvi oli poikkeuksellisen vähäluminen, lumikuormia vastaanotettiin vain 37 000 kpl. Lumitöiden vähyyden vuoksi katujen ylläpidon määrärahat riittivät hyvin.

Yöpakkaset loppuivat noin 2 viikkoa normaalia aiemmin, joten hiekannostoon päästiin etuajassa ja työ saatiin valmiiksi ennätysellisesti jo huhtikuun lopussa.

Viheralueiden hoidossa suotuista vuosi

Viheralueiden näkökulmasta vuosi 2007 oli poikkeuksellisen suotuista. Mikään kasvillisuus ei kärsinyt kuivuudesta. Nurmialueet säilyivät vihreinä ja elinvoimaisina koko kasvukauden. Nurmikoita leikattiin säännöllisesti toukokuun puolivälistä jopa marraskuulle asti. Lumettoman syksyn ansiosta varisseet lehdet saatiin kerättyä puistoista pois ja kasvillisuuden hoitoleikkausten tekemiseen jäi hyvin aikaa.

Rakenteelliseen kunnossapitoon lisäsatsausta

Edullisista katujen ja puistojen hoidon urakkahinnoista sekä vähälumisesta talvesta johtuen säästyneet määrärahat käytettiin kaluste- ja varustehankintoihin, rakenteiden kunnostuksiin, leikkikenttien laitteiden uusintoihin sekä lisäpäällysteisiin. Katujen ajoratoja ja kevyen liikenteen teitä sekä puistojen jyrkkiä raitteja päällystettiin noin 1,2 miljoonalla eurolla suunniteltua enemmän. Rakennettujen puistojen ylläpitoon käytettiin rahaa yli miljoona euroa enemmän kuin oli suunniteltu.

Roskaantumisen vähentäminen painopisteenä

Puhtaanapidon laatutason nostoon katu-, tori- ja viheralueilla saatiin erillinen 700 000 euron määräraha, jolla tehostettiin puistojen puhtaanapitoa, julkisten vessojen siivousta, vesialueiden ja rantojen puhtaanapitoa sekä hankittiin roska-astioita ja syväsäiliöitä.

Lisäksi toteutettiin asennekampanja roskaantumista vähentämiseksi. ”Pienet asiat ovat isoja asioita” -kampanja kannusti kaupunkilaisia puistojen vastuulliseen käyttöön. Myös tutkimus roskaantumisen syistä käynnistyi.

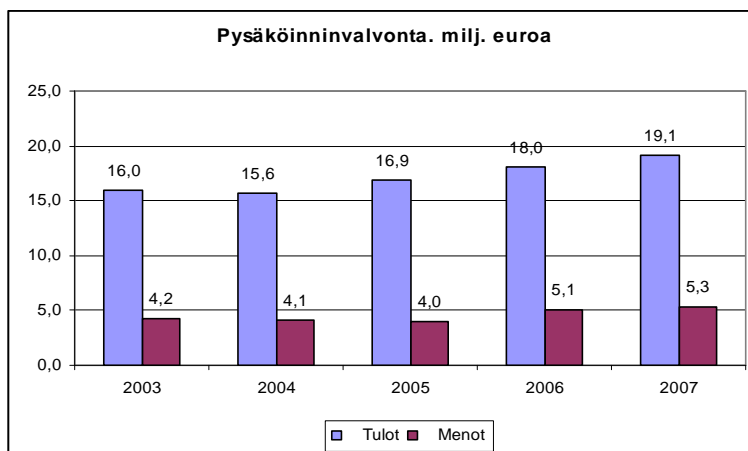
Viheralueiden roskaisuudesta tai ylipursuavista roska-astioista tuli selkeästi aikaisempia vuosia vähemmän palautetta. Myös isännättömien tapahtumien (vappu, koulujen päätymis- ja alkamisviikonloppu, taiteidenyö ja ilotulituksen Suomen mestaruus tapahtuma) jälkien siivoamisessa onnistuttiin.

Alueiden käytön ohjauksen isännöisyys vahvistui

Rakennusvirasto jatkoi muiden kaupungin laitosten kanssa laajaa ja tiivistä yhteistä kehitystyötä kaivutöistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

Lautakunta hyväksyi Yleisten alueiden käytön ohjaus ja hallinta -strategian isännöidyn vahvistamisesta marraskuussa ja uudet yleisten alueiden käytöstä perittävät maksut joulukuussa.

Pysäköinninvalvonnan kehittäminen eteni monella rintamalla

Rakennusvirasto kokeili uutta ajoneuvo kohtaista pysäköinnin maksulaitetta ja käynnisti uuden mittavan pysäköinninvalvonnan PASI-nimisen tietojärjestelmän kehitystyön.

Rakennusvirasto järjesti valtakunnalliset pysäköinnin valvontapäivät toukokuussa, jolloin esiteltiin myös Helsingin pysäköinnintarkastajien uudet virka-asut.

Esplanadinpuiston hajuhaittaa selvitettiin

Esplanadinpuistoa vaivasi outo hajuhaitta kesäkuun lopussa ja heinäkuun alkupuolella, ja sitä tutkittiin yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa. Hajuhaitan aiheuttajaksi var-

mistui ympäristökeskuksen tulkinnan mukaan poikkeuksellisen voimakas kirvojen mesi-kaste yhdistyneenä lämpöön, liialliseen kosteuteen ja tiivistyneeseen maakerrokseen. Sokeripitoinen neste hapettui voihapoksi, joka härskiintyessään haisi voimakkaasti.

Kirsikkapuisto yhteistyöllä

Kirsikkapuisto perustettiin Roihuvuoreen japanilaisten, yritysten ja rakennusviraston yhteistyönä. Ensimmäisenä vuonna istutettiin 50 tainta ja kolmen vuoden aikana kirsikkapuiden lopullinen määrä kasvaa 150:een.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat

Vuoden 2007 aikana ei katupölyn (PM10) määrä ylittänyt ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja.

Työmatkaliikennettä palvelevat tärkeimmät kadut ja kevyen liikenteen väylät oli aurattu ja liukkaus torjuttu ennen klo 7.00.

Helsingin pääkaupunkirooliin liittyvät keskeiset alueet; Esplanadinpuisto, Kauppatori ja Senaatintori olivat edustuskunnossa.

Aluesuunnitelmia ja linjauksia

Luonnonhoidon linjaukset valmistuivat. Toimintastrategiasta syntyneen kehitysprojektin taustaselvitys tuote- ja palvelulinjauksista valmistui. Kaupunkikalusteiden ja kasvien käytön linjausten kehittämistyö jatkui.

Vuoden 2007 aikana valmistuivat Kallio-Hermannin viheraluesuunnitelma ja Keski-Vuosaaren aluesuunnitelma.

Tarveselvitys siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueiden vesihuollon kehittämiseksi valmistui. Lasipalatsin aukiolle teetettiin ideasuunnitelma toiminnallisuuden ja ympäristön kehittämiseksi.

Valmistuneet katu- ja viherhankkeet					
Katualueet		2004	2005	2006	2007
- suunnitelmia (ytlk)	kpl	60	85	79	91
- uudisrakennuskohteita	kpl	198	60	57	26
- peruskorjauskohteita	kpl	59	18	10	16
- kadut ja liikenneväylät	ha				17,8
- katuviheralueet	ha				2,6
Puistoalueet		2004	2005	2006	2007
- suunnitelmia (ytlk)	kpl	20	11	21	15
- uudisrakennuskohteita	kpl	16	28	14	17
- peruskorjauskohteita	kpl	26	10	7	11
- puistot ja muut viheralueet	ha				34,9

Helsinki kaikille–projekti

Alueelliset esteettömyyssuunnitelmat valmistuivat Itäkeskuksessa sekä Munkkiniemen ja Munkkivuoren alueella. Katualueita koskevat tyyppiirustukset valmistuivat ja otettiin käyttöön. Selvitys ylläpidon esteettömyyssohjeiksi valmistui. Esteettömyystuotteiden näyttelyalue avattiin lasten liikennekaupungin yhteyteen.

Toteutetut uudistukset

Koko osaston toiminnan kattava asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin ensimmäisen kerran.

Valtakunnallisessa Infra-hankkeiden kustannushallinta–projektissa luotujen rakennus-osa- ja hankeosalaskennan työvälineiden käyttö laajeni. Luonnonhoito- ja aluesuunnitelmien yhteydessä tarjottiin verkko-osallistumista. Myös aluesuunnitelmien valmistelun käyttäjäkyselyt toteutettiin verkossa.

Verkko-osallistumisen mahdollisuutta tarjottiin luonnonhoito- ja aluesuunnitelmaprojekteissa. Myös aluesuunnitelmien laadinnan yhteydessä toteutetut käyttäjäkyselyt toteutettiin verkkoversiona.

Laajasalon katu- ja puistoalueiden alueurakka alkoi 1.5.2007.

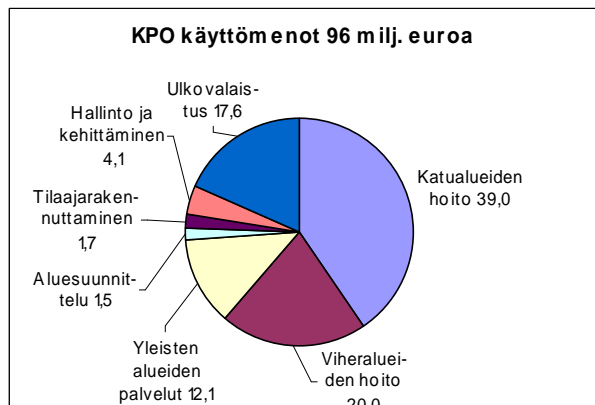
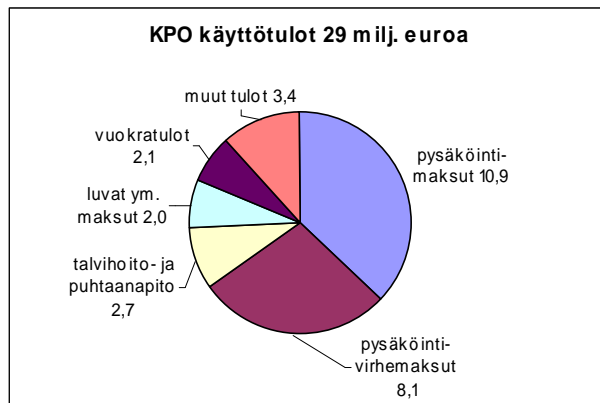
Kyläsaaren uusi lumenvastaanottoaika valmistui. Lumenvastaanottoaikat varustettiin valvontakameroin ilkvallan ennaltaehkäisemiseksi.

Maisemapeltojen viljelyssä otettiin uusina viljelymenetelminä käyttöön luomuviljely 17 hehtaarin alueella ja suorakylvö 72 hehtaarilla.

Pienvesiohjelman toteutus aloitettiin perustamalla suojakaistoja purovarsien ja maisemapeltojen reunoille. Mätäpuron rikkoutunut pato poistettiin ja korvattiin pienvesiohjelman tavoitteiden mukaisella luonnonmukaisella koskialueella. Kalastollisesti merkittävisissä puroissa Longinojalla ja Mätäpurolla kaupunki teki kunnostustalkoissa yhteistyötä vapaaehtoisten järjestöjen kanssa, jotta kalojen elinolosuhteet paranisivat.

Rakennusviraston ylläpitämät kesäkukkaistutukset katualueille ja puistoihin toteutettiin ensimmäisen kerran kausikasvilinjaltausten ja siihen liittyvän suunnitelman mukaan.

Näkymät vuodelle 2008

Vaikka käyttömäärärahojen kehitys on lievästi positiivista, ne eivät kuitenkaan riitä kattamaan aikaisemmilta vuosilta kertyneen kunnossapitovelan saatikka ylläpidon kustannusten nousun tarpeita. Se, että katujen ja puistojen ylläpitoon suunnataan määrärahojen noin 8 % edellisvuotta enemmän, johtuu katualueiden ylläpitotehtävien laajenemisesta. Katujen kokonaisvastuuhoito laajenee Itä-Helsingin alueelle.

Viheralueiden ylläpidon taso säilytetään ennallaan. Korjauksiin ja kunnostuksiin on käytettävissä määrärahaa vähemmän kuin vuonna 2007. Metsäisten viheralueiden uudistamista lisätään luonnonhoidon strategian mukaisesti. Puhtaanapitoon osoitettu lisäraha kohdistetaan puistojen läsiivouksiin ja viikonloppusiivouksiin, joita tehdään tarvittaessa myös aluekeskuksissa.

Katuinvestointien taso kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna. Pääosa kasvusta johtuu Länsisataman alueen uudisrakentamisesta. Huomattavan suuri osa investoinneista on sidottu muutama suureen investointihankkeeseen, joista tärkeimpinä mainittakoon Hakamäentie ja Kamppi-Töölönlahti -alueen kadut.

Katujen uudisrakentamisen vakavin puute on rakentamattomien sorakatuojen rahoituksessa ja sitä pitäisi olennaisesti lisätä. Katujen ja siltojen peruskorjausten määrä on investointitarpeeseen nähden alhainen ja määrää tulee nostaa lähivuosina, jotta katujen ja erityisesti siltojen ja muiden erikoisrakenteiden peruskorjaukset pystytään tekemään oikea-aikaisesti.

Puistorakentamisen määräraha kasvaa vuonna 2008 edelliseen vuoteen verrattuna noin 48 %. Kasvusta merkittävä osa johtuu Eiranrannan ja Töölönlahden puistoista. Puistojen peruskorjausten määrä on pystytty pitämään tyydyttävällä tasolla. Sen sijaan puistojen uudisrakentamista joudutaan lykkäämään uusien asuntoalueiden valmistumisen aikataulusta. Tilanne on epätydyttävä uusien alueiden asukkaiden kannalta ja näiden investointien määrää pitäisi kasvattaa nykytasosta.

Vuonna 2008 jatkamme muiden kaupungin laitosten kanssa laajaa ja tiivistä yhteistyötä kaivutöistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Tulevina vuosina pääkaupunkiseudun yhteistyö on entistä aktiivisempaa.

7.2. HKR-Ympäristötuotanto

HKR-Ympäristötuotanto on rakennusviraston tuotantoyksikkö, joka tuottaa mm. katutoimien ja viheralan rakentamis- ja ylläpitopalveluja.

HKR-Ympäristötuotanto	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	-53 000	-58 886	-5 886	11,1
Maksutuotot	-550	-630	-80	14,6
Tuet ja avustukset	-40	-47	-7	17,0
Vuokratuotot	-250	-237	13	-5,2
Muut toimintatuotot	-113	-257	-144	127,7
Valmistus omaan käyttöön	-53 200	-61 488	-8 288	15,6
Talousarviotulot	-107 153	-121 545	-14 392	13,4
Palkat ja palkkiot	30 305	29 996	-309	-1,0
Henkilösivukulut	11 095	10 943	-152	-1,4
Palvelujen ostot	39 800	50 236	10 436	26,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	10 200	13 270	3 070	30,1
Vuokrat	15 383	16 109	726	4,7
Muut toimintakulut	200	272	72	36,2
Talousarviomenot	106 983	120 826	13 843	12,9
Toimintakate	-170	-719	-549	323,2
Poistot ja arvonalentumiset	170	181	11	6,5
Summa		-538	-538	0,0

Tavoitteet toteutuivat

HKR-Ympäristötuotanto saavutti toiminnalle asetetut tavoitteet sekä talouden, laadun että ajoitusten osalta hyvin. HKR-Ympäristötuotannon liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta noin 10 %. Kasvu kohdistui uudisrakennustoimintaan.

Tunnuslukuja	2004 %	2005 %	2006 %	2007 %
Ulkoiset palvelut/hlökulut	111	106	108	118
Ylijäämä/liikevaihto	1,49	1,94	1,32	0,42
Toimintakate/liikevaihto	1,65	2,12	1,47	0,56

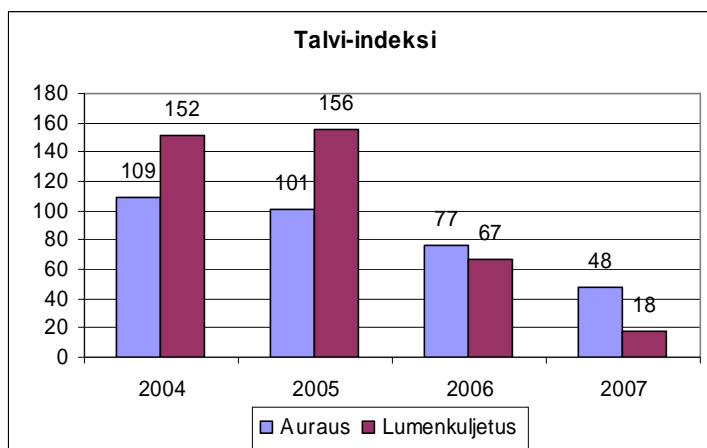
Kehittäminen

Vuoden 2007 aikana YMP kehitti toimintaansa voimakkaasti määrittelemällä uudelleen strategiansa ja laatimalla tavoitteet vuoteen 2012. Organisaatorakenne uusittiin yhdistämällä alueelliset katu- ja viheryksiköt. Uudella organisaatiolla aloitettiin 1.1.2008. Vuodelle 2008 määriteltiin uusia haastavia kehittämishankkeita, joiden tarkoituksena on parantaa mm. tuottavuutta, johtamista ja henkilöstöhallintoa

Keskushallinnon vetämässä projektissa selvitettiin HKR-Ympäristötuotannon ja HKR-Tekniikan eriyttämistä rakennusvirastosta mahdollisesti perustettavaan rakennuspalvelu-organisaatioon.

Katu- ja puisto-osaston kanssa kehitettiin yhteistyötä merkittävästi nk. kumppanuushankkeessa. Rakentamisen osalta saatiin sovittua uusista sopimus- ja yhteistyötavoista, ylläpidon osalta työ jatkuu vielä vuonna 2008.

Leudot talvet jatkuivat

Vuoden 2007 talvi oli sekä alku-, että loppuvuoden osalta leuto ja vähäluminen. Tämä mahdollisti edellisen vuoden tapaan vihertöiden, jopa puiden istutuksien, jatkamisen pitkälle joulukuulle. Helppo talvi auttoi myös talvikunnossapidon rahoitusta. Myös liikevaihdon kasvu auttoi ylläpitötöiden taloutta pienentämällä yleiskustannuspainetta merkittävästi. Loppuvuoden sateet ja lauha talvisää kuluttivat voimakkaasti katupäällysteitä.

Pilaantuneita maita kunnostettiin

Pilaantuneen maan kunnostusyksikkö valmisteli useita kunnostuskohteita vuoden aikana. Merkittäviä työkohteita oli mm. Myllypuron vanhan kaatopaikan, Kumpulanpuron, Teollisuuskadun, Viikinmäen ampumaradan ja Sarvastojojan kunnostus. Vuosaaren loppusijoituspaikalla ei vuonna 2007 tehty kiinteytysurakkaa.

Varsinaisten kunnostuskohteiden lisäksi haettiin ja valmisteltiin ympäristölupia useille työkohteille. Pilaantuneita maita vastaanotettiin 110 714 tonnia.

Investoinnit

Rakennusmäärät	2005	2006	2007
Katuala, ha	19,8	20,3	15,8
Puistoala, ha	24,0	35,3	51,0
Katuvihreä, ha	6,8	10,0	4,5
Muu viherala, ha	5,1	5,8	3,2
Vesi- ja viemäriputkia, m	15 401	14 225	18 834

Katu- ja puistorakentaminen eteni normaalisti useissa kohteissa. Merkittävimpiä katurakennuskohteita oli mm. Vuotie, Laivanrakentajantie, Itäreimarintie, Mellunmäentie, Viikingintie. Aluerakentamiskohteista merkittäviä töitä tehtiin mm. Vuosaassa, Viikki-Latokartanossa, Viikinmäessä, Toukolassa, Arabianrannassa.

Suuri aloitettu työkohte oli myös raitiotielinja 9:n rakentamiseen liittyvät työt. Hankekokonaisuus käsittää uuden raitiotielinjan rakentamisen Pasilasta Harjuun. Hankkeeseen liittyy mittavia johto- ja kaapelitöitä sekä katurakentamista. Nämä työt jatkuvat 2008 syksyyn asti.

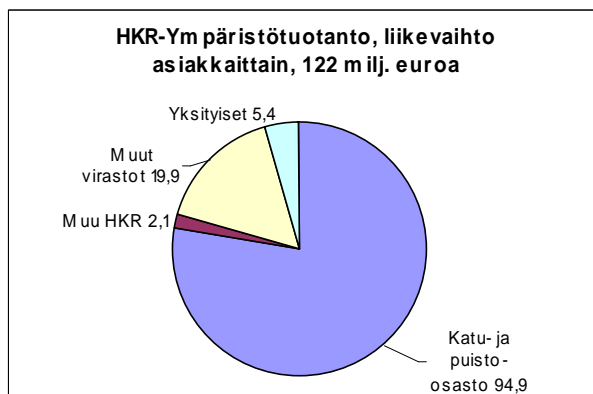
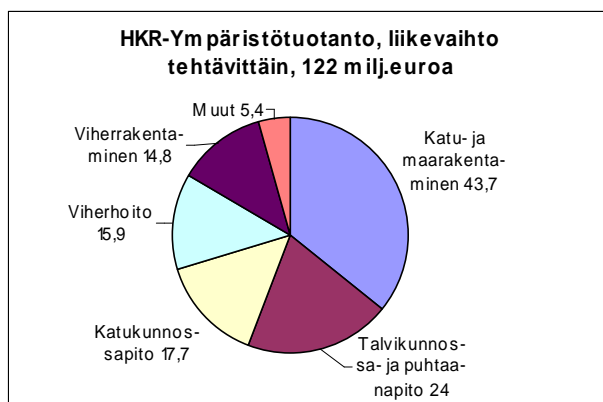
Keskustan alueella merkittäviä töitä tehtiin mm. Kampissa Arkadiankadulla, Fredrikinkadulla sekä Runeberginkadulla.

Helsingin ja Espoon rajalle rakennettiin kaupunkien yhteishankkeena Takkatie-Ravitie.

Tärkeimpiä rakennettuja puistokohteita olivat Kolmikulmanpuisto, Hevosenkengänpuisto, Ratsaspuisto, Viikonojanpuiston pohjoisosa, Maaherranpuisto, Arabianrannan viherrakentaminen, Kauniinilmanpuisto, Kulosaaren rantapuisto ja Vanhanväylänpuisto.

Näkymät vuodelle 2008

Näkymät vuodelle 2008 eivät suuresti poikkea edellisistä vuosista. Katu- ja puisto-osaston ylläpitoraha tuntuu edelleen olevan niukka. Toiminnan kehittämistä viedään eteenpäin voimakkaasti. Mahdollinen HKR-Ympäristötuotannon eriyttäminen rakennusvirastosta selvinnee kevään 2008 aikana. Toteutuessaan tämä hanke vaikuttaa suuresti YMP:n ja koko HKR:n toimintaan.

7.3. HKR-Tekniikka

HKR-Tekniikka toimii kaupungin rakennus-, auto- ja kone sekä kuljetusalan tuotteiden ja palvelujen asiantuntijana, hankkijana ja kehittäjänä tuottaen virastoille ja laitoksille toimialansa palveluja joustavasti, tehokkaasti ja kustannusedullisesti.

HKR-Tekniikka	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	-21 245	-27 921	-6 676	31,4
Vuokratuotot	-14 117	-15 848	-1 731	12,3
Muut toimintatuotot	-630	-541	89	-14,2
Valmistus omaan käyttöön	-18 632	-20 457	-1 825	9,8
Talousarviotulot	-54 624	-64 767	-10 143	18,6
Palkat ja palkkiot	14 492	15 219	727	5,0
Henkilösivukulut	5 310	5 533	223	4,2
Palvelujen ostot	18 953	23 600	4 647	24,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	9 912	13 035	3 123	31,5
Vuokrat	1 675	2 114	439	26,2
Muut toimintakulut	282	358	76	27,0
Talousarviomenot	50 624	59 860	9 236	18,2
Toimintakate	-4 000	-4 907	-907	22,7
Poistot ja arvonalentumiset	3 600	3 549	-51	-1,4
Tuottotavoite	400		-400	-100,0
Summa		-1 358	-1 358	0,0

Rakentamisen kysyntä ylitti HKR-Tekniikan odotukset

HKR-Tekniikan liikevaihto kasvoi lähes 20 % vuodesta 2006 johtuen pääosin kaupungin kiinteistötoimen tilaajapuolen toiminnan vakiintumisesta ja onnistuneesta yhteistoimintamenettelystä kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa. Osa liikevaihdon kasvusta perustuu jo aiemmin kaupungin liikelaitosten kanssa solmittujen kumppanuussopimusten tuomaan toiminnan tehostumiseen. Reaalisesti tarkasteltuna HKR-Tekniikan liikevaihto 2007 on samalla tasolla kuin vuonna 2002 ja suunnitelmien mukaisesta tasosta noin 10 % jäljessä..

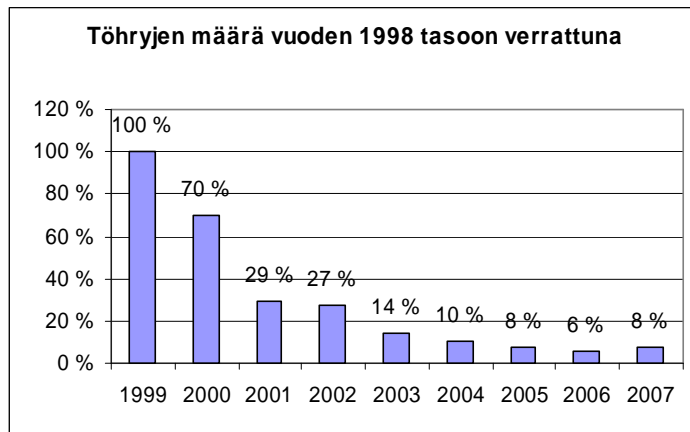
HKR-Tekniikan kaikkien liiketoimintayksiköiden palvelujen kysyntä on ollut vilkasta ympäri vuoden ilman aikaisempien vuosien tyypillistä alkuvuoden notkahdusta. HKR-Tekniikka on pystynyt palvelemaan asiakkaitaan kohtuuhintaisesti huolimatta rakennusalan ylikysynnästä kesällä ja syksyllä 2007. Pitkäjänteinen henkilöstöpolitiikka ja laaja-alainen alihankintaverkosto helpottivat tilannetta. HKR-Tekniikalla on kilpailutetut vuosisopimukset rakentamisen alihankinnoista noin 200 yrityksen kanssa yhteensä noin 50 eri toimialalta. Kaiken kaikkiaan HKR-Tekniikan tuotannossa käytettiin 2007 oman työn ohella noin 1000 aliurakoitsijan, alihankkijan tai materiaalitoimittajan palveluja.

Kaupunginvaltuuston vuodelle 2007 asettamat toimintakate- ja tuottotavoitteet saavutettiin ja henkilökunnalle voitiin jakaa tulospalkkio.

Siisti Stadi -projekti

Töhryjen määrä oli Helsingissä vuoden 2007 lopussa 8 % verrattuna vuonna 1998 kar-toitettuun tasoon. Tämä on noin 30 % enemmän kuin vuonna 2006. Pääosa töhryjen määrän lisääntymisestä kohdistuu tietyille alueille, mm. Vallilaan, jossa talonvaltaajat töhrivät poikkeuksellisen paljon lähiympäristöään. Töhrintä on lisääntynyt vuonna 2007 muuallakin. Mm. kaupungin kiinteistöihin ilmestyi uusia töhryjä vuonna 2007 yli 20 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Näkyvillä olevien töhryjen määrän lisääntyminen vuonna 2007 on monen erillisen tekijän yhteisvaikutusta. Töhryjen määrä alitti kuitenkin valtuuston asettaman sitovan tavoitteen eli 10 % vuoden 1998 tasosta. Syyt töhrinnän lievään lisääntymiseen vuonna 2007 ana-lysoidaan vuoden 2008 alussa tarkoin, jotta tarvittavat toimenpiteet voidaan kohdistaa mahdollisimman oikein. Keskeistä onnistumisen kannalta on töhrinnän pitkävaikutteinen ennalta ehkäisy. Näkyvillä olevien töhryjen määrään vaikuttaa paljon myös töhryjen ja töhrinnän informaatioverkoston aktiivisuus sekä puhdistustoiminnan tehokkuus. Halvin- ta kaupungin siisteyden ylläpitoa on se, ettei uusia töhryjä enää tehdä.

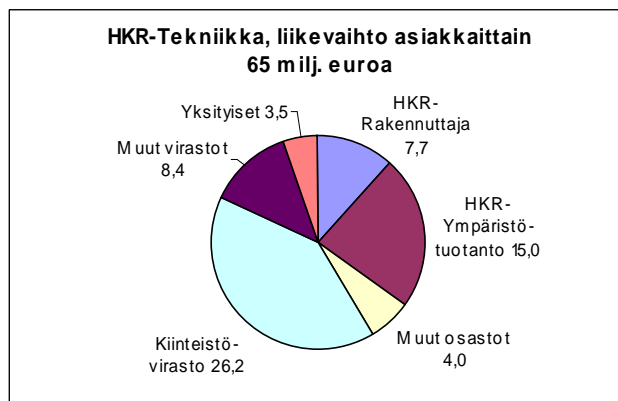
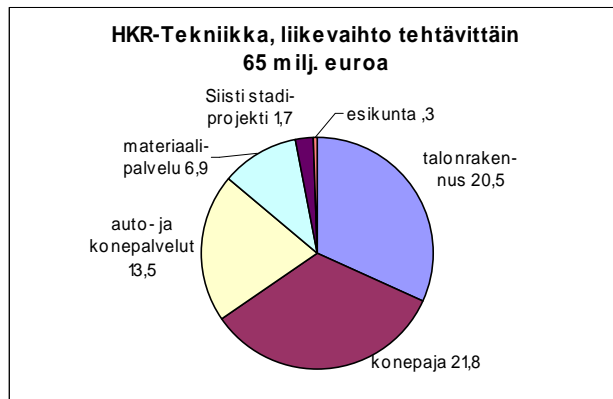

Näkymät vuodelle 2008

HKR-Tekniikan odotukset vuodelle 2008 ovat valoisat. Helsingin kaupungin omistamien kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapito tulee vuonna 2008 olemaan vielä vilkkaampaa kuin vuonna 2007. Tämä merkitsee HKR-Tekniikan palvelujen kysynnän, kilpailukyvyn ja kannattavuuden kasvua. Se asettaa erittäin suuret haasteet aktiiviselle henkilöstöpoli- tiikalle. Sen avulla osaavat nuoret työntekijät pyritään pitämään talossa ja vähentämään kokeneiden ammattilaisten ennenaikaista eläköitymistä. Koko henkilöstön ammatillista

osaamista vahvistetaan ja työkyvystä ja työhyvinvoinnista huolehditaan parhaalla mahdollisella tavalla. Lisäksi tavoitteena on huolehtia HKR-Teknikan työnantajakuvasta niin, että onnistutaan rekrytoimaan uutta väkeä eläkkeelle jäävien tilalle.

Toinen kriittinen menestystekijä vuodelle 2008 on hankintatoimen onnistuminen. Se kattaa tuotannon hankekohtaisten hankintojen ohella niitä välittömästi täydentävät ja tukevat kaupungin tekniset yhteishankinnat, joita ei voi erottaa toinen HKR-Tekniikan muusta hankintatoimesta.

7.4. HKR-Rakennuttaja

HKR-Rakennuttaja rakennuttaa Helsingin julkisia rakennuksia, tiloja ja infrahankkeita kaupungin hallintokuntien ja muiden asiakkaiden tilausten perusteella.

HKR-Rakennuttaja	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	-2 026	-2 316	-290	14,3
Tuet ja avustukset	-50	-4	46	-91,2
Muut toimintatuotot	-20	-18	2	-9,5
Valmistus omaan käyttöön	-5 947	-5 295	652	-11,0
Talousarviotulot	-8 043	-7 633	410	-5,1
Palkat ja palkkiot	4 268	3 956	-312	-7,3
Henkilösivukulut	1 552	1 427	-125	-8,1
Palvelujen ostot	1 047	1 055	8	0,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	316	101	-215	-68,1
Vuokrat	800	777	-23	-2,9
Muut toimintakulut	60	13	-47	-78,3
Talousarviomenot	8 043	7 329	-714	-8,9
Toimintakate		-304	-304	0,0
Summa		-304	-304	0,0

Kaksi pääasiakasta

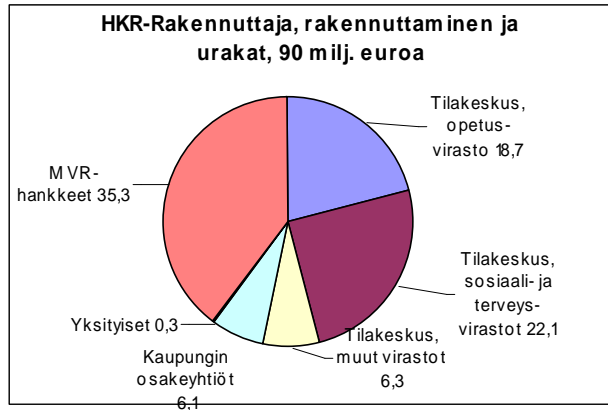
Tilakeskukselle tehtyjen hankkeiden volyyymi säilyi lähes ennallaan ollen noin 50 % koko tuotannosta. Katu- ja puisto-osaston osuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi ja on jo lähes 40 % investoinneista. Katujen ja puistojen ylläpitourakoiden rakennuttaminen laajeni myös.

Kuluneen vuoden taloudellinen tulos oli tyydyttävä. Laatu järjestelmän kehitystyötä jatkettiin mm. hankintalain muutosten kautta. Palautejärjestelmän uusiminen käynnistettiin.

Kaupungin ja valtion välinen, järjestyksessä neljäs energiatehokkuussopimus valmistui ja allekirjoitettiin syksyllä. Rakennusten Display-merkintä jatkui. Helsingin ekologisesti kestävä rakentamisen ohjelman tekeminen käynnistettiin samoin kuin energiapolitiittisen ohjelman laadinta.

Näkymät vuodelle 2008

HKR-Rakennuttajan toiminta jatkuu pääsääntöisesti ennallaan. Infrarakennuttamisen suhteellinen osuus kasvaa edelleen. Lisäksi varaudutaan metron rakennuttamisen vaatimiin tehtäviin.

7.5. Arkkitehtuoriosasto

Arkkitehtuoriosasto tuottaa ensisijaisesti kaupungin tarpeisiin toimitila- ja muuhun rakentamiseen liittyviä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluja hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Arkkitehtuoriosasto	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	-250	-275	-25	9,9
Muut toimintatuotot		-8	-8	0,0
Valmistus omaan käyttöön	-1 180	-1 410	-230	19,5
Talousarviotulot	-1 430	-1 693	-263	18,4
Palkat ja palkkiot	1 461	1 426	-35	-2,4
Henkilösivukulut	529	515	-14	-2,6
Palvelujen ostot	150	146	-4	-2,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	60	45	-15	-24,2
Vuokrat	311	306	-5	-1,6
Muut toimintakulut	3	8	5	177,3
Talousarviomenot	2 514	2 447	-67	-2,7
Toimintakate	1 084	754	-330	-30,4
Poistot ja arvonalentumiset	15	5	-10	-65,9
Summa	1 099	759	-340	-30,9

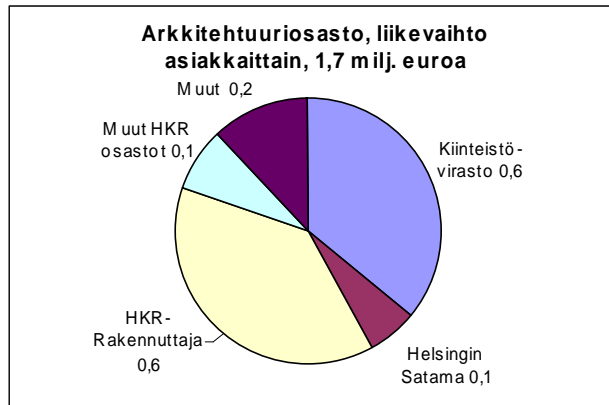
Kaupunginarkkitehti toimii viraston asiantuntijana kaupunkimiljööän laatukysymyksissä ja kaavoitukseen liittyvissä viranomaistehtävissä.

Osastolla koottiin ja valmisteltiin vuonna 2007 44 asemakaavalausuntoa sekä yli 20 rakennusviraston lausuntoa. Kaupunginarkkitehti toimi esittelijänä kaava-asioissa yleisten töiden lautakunnassa.

Vuoden 2007 tilikauden tulos on noin 340 000 euroa ennustettua parempi. Tulot kasvoivat 18 % budjetissa arvioidusta ja menoissa säästettiin 3 %. Osaston kaikki toimistot ylittivät omat tulostavoitteensa.

Näkymät vuodelle 2008

Osastolla on vakiintunut asiakaskunta ja kapasiteetti täysimääräisesti käytössä. Tilanne jatkuu samanlaisena vuonna 2008. Kilpailu ammattitaitoisesta suunnittelijatyövoimasta on jatkuvasti kiristynyt. Kankeasti toimivalla palkkapolitiikalla ei pystytä vastaamaan riittävän nopeasti ympäristön uusiin haasteisiin. Osastolle rekrytoidaan vuonna 2008 2-3 suunnittelijaa korvaamaan suurten ikäluokkien kiihtyvää eläkkeelle siirtymistä.

7.6. Hallinto-osasto

Hallinto-osasto huolehtii yleisten töiden lautakunnan ja viraston keskitetystä hallinnosta, koulutukseen, viestintään, henkilöstö- ja taloushallintoon sekä kehittämiseen liittyvien tehtävien hoidosta sekä keskitetysti tiettyjen osastojen tarvikkeiden ja kaluston hankinnasta.

Hallinto-osasto	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	-2 870	-2 005	865	-30,2
Vuokratuotot	-1 240	-1 241	-1	0,1
Muut toimintatuotot	-27	-53	-26	97,3
Talousarviotulot	-4 137	-3 299	838	-20,3
Palkat ja palkkiot	3 720	3 495	-225	-6,0
Henkilösivukulut	1 341	1 263	-78	-5,8
Palvelujen ostot	4 218	4 227	9	0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	692	475	-217	-31,4
Avustukset	35	35		0,0
Vuokrat	2 200	2 027	-173	-7,8
Muut toimintakulut	78	84	6	8,2
Talousarviomenot	12 284	11 607	-677	-5,5
Toimintakate	8 147	8 308	161	2,0
Poistot ja arvonalentumiset	295	156	-139	-47,2
Summa	8 442	8 464	22	0,3

Ohjeistus hallintaan

Rakennusvirastolle luotiin järjestelmä ohjeistuksen hallintaan. Viraston hallintoa ohjaavat voimassaolevat ohjeet ja päätökset on kerätty sekä rekisteröity asianhallintajärjestelmään ja tallennettu kaupunkiyhteiseen dokumentinhallintajärjestelmään HELAan. Järjestelmän avulla voidaan ylläpitää ajantasaista ohjekokoelmaa ja voimassa oleva ohjeistus sekä tarvittaessa myös aiemmat kumoutuneet ohjeet löytyvät helposti.

Tietotekniikkaa hyödynnetään

Vuonna 2002 käyttöön otettu SAP - toiminnanohjausjärjestelmän versio R/3 päivitettiin uusimmalle versiotasolle ERP 2005. Päivityksen myötä saatiin käyttöön järjestelmän uusia toiminnallisuuksia ja järjestelmän käyttö nopeutui.

Myyntilaskutuksessa otettiin käyttöön sähköinen e-laskutus, jonka avulla voitiin luopua paperilaskujen tulostamisesta ja postituksesta. Kaupungin sisäiset laskut kulkevat asiakasvirastoihin ja -laitoksiin sähköisinä. Muut laskut tulostetaan vielä välityspalvelussa paperille ja postitetaan. Laskuihin pystytään myös liittämään sähköisiä liitteitä.

Viraston järjestämien kevättalkoiden ilmoittautumisiin luotiin sähköinen järjestelmä, johon asiakaspalvelu kirjaa ilmoittautumiset. Järjestelmästä saadaan jatkuvasti ajantasaisista tilastotietoa talkoiden ja talkoolaisten määrästä.

Aloitetoiminnan tietojärjestelmä Innotori ja aloitetoiminnan raportointi uudistettiin. Aloitte-
kampanjan tuloksena aloitemäärä kaksinkertaistui.

Virastotasoinen tietoturvan riskianalyysi valmistui.

Vaikuttavaa viestintää eri foorumeilla

Mediatiedottaminen oli aktiivista ja ennakoivaa. Viestimille lähti vuoden aikana 298 tiedotetta ja jo pelkästään lehdistössä julkaistiin 1474 rakennusvirastoa koskevaa uutista tai artikkelia.

Edelliseen vuoteen verrattuna voimakkaimmin lisääntyi tiedottaminen suunnitelmista ja muuttuneista liikennejärjestelyistä. Liikennejärjestelyt liittyivät mm. raitiotielinja 9:n, Helsingin Energian kaukojäähdytysverkoston, Hakamäentien ja useiden kiertoliittymien rakentamiseen. Rakennustöiden rinnalla liikennejärjestelyistä tiedottamista lisäsivät mm. Helsingissä järjestetyt Eurovision laulukilpailut.

Rakennusviraston työntekijöiden uudet asut esiteltiin medialle helmikuussa ja touko-
kuussa järjestettiin pysäköinnintarkastajien uusien sinisten työasujen näytös.

Kaupunginjohtajan käynnistämästä hankkeesta Helsingin yleisten alueiden roskaantu-
misen vähentämiseksi pidettiin mediatilaisuus huhtikuussa. Käytännön toimien lisäksi
hankkeeseen liittyi tutkimusta ja asukkaille suunnattu verkkokysely.

Pysäköinninvalvontaa tukevassa tiedotuksessa keskityttiin mm. joutokäyntiin, maasto-
pysäköintiin sekä suojateille ja jalkakäytävälle pysäköintiin liittyviin ongelmiin.

Verkkoviestintää laajennettiin mm. asukaskyselyn, roskaamiskartoituksen ja alueellisten
suunnitelmien tehokkaan viestinnän kanavana. Rakennusviraston yleisesite uusittiin ja
toimintasuunnitelmasta julkaistiin painettu tiivistelmä. Pikaviesti ja tiedotuslehti Plussa
ilmestyivät säännöllisesti.

Rakennusviraston tiedotteiden kielen kehityksestä valmistui tohtori Salli Kankaanpään
väitöstutkimus ”Hallinnon lehdistötiedotteiden kieli”. Tutkimuksessa korostui tiedottajien
työn ratkaiseva vaikutus viestin selkeyden, vaikuttavuuden ja perille saamisen kannalta.
Tutkimusjakson aikana kehitys on ollut merkittävää.

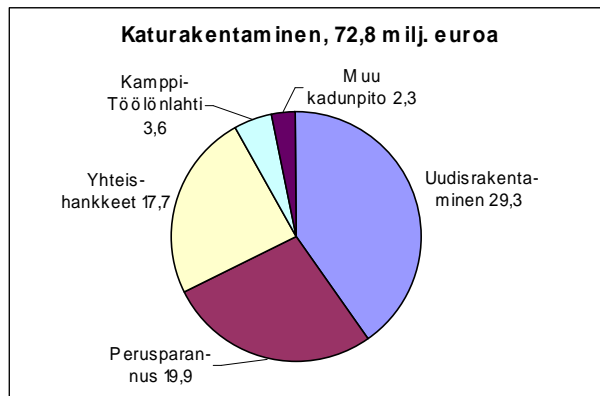
8. Investoinnit

Rakennusviraston investointibudjetilla rahoitetaan katu- ja puistoalueiden rakentaminen ja perusparannus sekä irtaimen hankinta. Toimitilarakentamisen määrärahat on osoitettu suoraan käyttäjähallintokunnille.

INVESTOINNIT	Talousarvio 1000 €	Talousarvio- lisäys 1000 €	Toteuma 1000€	Poikk. 1000 €
Kadut, liikenneväylät ja radat	70 490	10 180	72 832	7 838
Puistorakentaminen	10 810	350	9 006	2 154
Korkeasaari	1 500	330	1 440	390
Irtain omaisuus	3 700	85	3 404	381
Yhteensä	86 500	10 945	86 682	10 763

Kadut, liikenneväylät ja radat

Katurakentamisen määrärahat vuonna 2007 olivat 80,7 milj. euroa ja niiden toteutunut käyttö 72,8 milj. euroa. Määrärahoja jäi käyttämättä erityisesti Tiehallinnon ja kaupungin yhteishankkeissa, Itäväylän parantamisessa, raitiolinja 9:n katutöissä ja ylijäämämassojen vastaanottoon liittyvissä järjestelyissä.

Katujen uudisrakentaminen kohdistui projektialueiden katurakentamiseen Salmisaaresa, Arabianrannassa, Viikki-Latokartanossa ja Vuosaaren satama- ja työpaikka-alueella. Kamppi-Töölönlahti -alueen katurakennuksen pääpaino oli Kampin raitiotien katutöissä ja Paasikivenaukiolla.

Meluntorjuntainvestointina on rakennettu Kustaa Vaasan tien melueste Koskelassa. Rantarakentamisen pääkohde oli Sarvastonkaaren tulvasuojelujärjestely.

Katujen ja siltojen peruskorjaukset ja uudelleen päällystäminen toteutettiin pääosin suunnitellun laajuisena. Katujen peruskorjauskohteita olivat mm. Mikonkatu, Sarvastonkaari ja Viikingintie-Uiskontie. Siltojen peruskorjaus kohdistui Hakamäentien siltojen saneeraukseen. Raitiotie 9 katutyöt ja Teollisuuskadun parantaminen etenivät pääosin suunnitellussa aikataulussa.

Suurimmat liikennejärjestelyt olivat kiertoliittymät Oulunkyläntiellä ja Käskynhaltijantiellä sekä Laivasillankadun ja Runonlaulajantien risteys-, jalankulku- ja kaistajärjestelyt. Liikennejärjestelytöiden volyyymi ylitti suunnitellun, mikä johtui pääosin kiertoliittymähankkeiden laajuuden kasvusta. Hidaste- ja muut pienet liikennejärjestelyt toteutuivat suunnitellun mukaisesti.

Kevyen liikenteen järjestelyjen investoinnit eivät toteutuneet täysimääräisesti, koska Huopalahdentien alikulkutunnelin rakentaminen viivästyi suunnitellusta.

Tiehallinnon yhteishankkeet toteutuivat hyvin. Ainoastaan Kehä I:n ja Itäväylän meluesteiden rakentaminen ja joukkoliikenteen pysäkki- ja joukkoliikennejärjestelyt kärsivät Tiehallinnon riittämättömästä rahoituksesta.

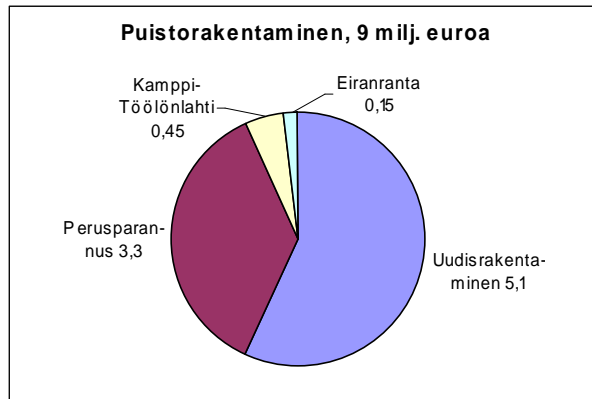
Muut kadunpidon investoinnit edistyivät odotetun mukaisesti. Ylijäämämassojen vastaanottoaikojen toteutukseen ja viimeistelyyn varattu määräraha jäi pääosin käyttämättä, koska Malminkartanon täyttömäen laajennushanke ei käynnistynyt ja Vantaan Pitkäsuon toteutuneet investoinnit jäivät vähäisiksi.

Katujen ja liikenneväylien suunnitteluhankkeet etenivät suunnitellulla tavalla. Merkittäviä suunnittelukohteita ovat olleet projektialueiden kadut sekä Keskuskadun ja Simonkadun saneeraus. Suunnittelijakapasiteetin riittämättömyyttä ilmeni ajoittain, mutta ei kuitenkaan hankkeiden aikatauluja vakavasti hidastavalla tavalla.

Uudelleen päällystykseen käytettiin 4,2 milj. euroa investointimäärärahaa. Hiljaisella asfaltilla päällystettiin Tapaninvainiontietä noin 800 metrin osuus.

Puistorakentaminen

Puisto- ja viheraluerakentamisen määrärahat vuonna 2007 olivat 11,2 milj. euroa ja käyttö 9,0 milj. euroa oli samaa suuruusluokkaa kuin vuonna 2006. Määrärahoja jäi käyttämättä erityisesti keskustan eräiden puistojen saneeraushankkeissa ja Eiranrannan puistojen uudisrakentamisessa, joiden suunnittelu viivästyi.

Puistorakentamisen pääpaino oli puistojen peruskorjauksessa. Keskeisiä uudisrakennushankkeita olivat Lehtovuorenpuisto, Kaj Frankinkadun puistokaista, Maaherranpuisto, Karpiselänpuisto ja Lill-Kalvikinpuisto. Puistojen peruskorjauskohteita olivat Kolmikulmanpuisto, Hevosenkäpuisto ja Patterimäki Länsi-Helsingissä sekä Kulosaaren rantapuisto ja Vanhanvylänpuisto Itä-Helsingissä.

Puistorakentamisen määrärahoilla toteutettiin lisäksi suuri joukko päiväkotien leikkipuistoja (leikkipuisto Seppä, Torpparinmäki, Iso-Antti), pienempiä puistojen saneeraus-, täydennysistutus ja järjestelyitä sekä siirtolapuutarhojen ja palsta-alueiden parannustöitä.

Puisto- ja viherrakentamisen suunnittelut etenivät suunnitellulla tavalla. Merkittäviä suunnittelukohteita ovat olleet Töölönlahden eteläosa ja Jätkäsaaren puistot sekä muut projektialueiden puistot sekä puistojen saneeraus suunnittelu keskustassa ja kaupungin vanhoilla reuna-alueilla.

Esirakentaminen ja lähiörahastohankkeet

Esirakentamisen kokonaisvolyymi vuonna 2007 oli yhteensä 22,3 milj. euroa ja lähiörahastohankkeiden vastaavasti 3,0 milj. euroa.

Esirakentamisen painopiste oli Arabianrannan, Fallpakan alueen ja Kivikon teollisuusalueen hankkeissa. Lähiörahastohankkeet jakaantuivat suureen joukkoon pienehköjä kehittämis- ja parantamishankkeita. Huomattavia kohteita olivat Itäväylän alikulkukäytävien ja Kannelmäen katujen kunnostus sekä Pihlajamäen nuorisopuiston ja Ratsaspuiston kehittämishankkeet. Lähiörahastohankkeiden toteutusta on viivästyttänyt rahoituspäätösten siirtyminen alkusyksyyn.

LIITTEET

Rakennushankeluettelo

MERKITTÄVIMMÄT KATU- JA VIHERRAKENNUSKOHTEET VUONNA 2007

Kadunsuunnittelu

Mikonkatu
Simonkatu, Kaivokatu
Porthaninkatu
Soittajantorin alueen kadut
Hermannin alueen kadut
Lampputien teollisuusalueen kadut
Käärmeniementie ja Voimalakatu
Nummitie ja -kuja
Alppikylän alueen kadut
Alppikylän meluntorjunta
Keskuskatu-Pohjois-Esplanadi
Vanhanlinnantie, Brahenlinnantie
Kuuluttajankatu

Katujen uudisrakentaminen

Salmisaaren kadut
Takkatie, Ravitie
Nauvontie
Hermannin, Toukolanrannan ja Arabianrannan kadut
Viikinmäen ja Viikki-Latokartano -alueen kadut
Ollilantie ja -kuja
Tonttuvatien alueen kadut
Puuskaniementie
Mellunmäentie - Fallpakantie
Aurinkolahden ja Pauligin alueen kadut
Ramsinrannan kadut
Vuosaaren sataman yritysalueen kadut
Itäreimarintie
Kustaa Vaasantien meluste, Koskela
Sarvastonkaaren tulasuojaus

Liikennejärjestelyt ja kevyen liikenteen väylät

Laivasillankadun risteysjärjestely
Kampin raitiotie- ja katujärjestelyt
Runonlaulajantie
Huopalahdentien alikulkutunneli
Raitiolinja 9 katutyöt
Teollisuuskatu
Oulunkyläntien kiertoliittymä
Käskynhaltijantien kiertoliittymä
Marjaniementien liikennejärjestely
Vuotien törmäyskaiteet

Katujen ja siltojen peruskorjaukset

Mikonkatu, Rautatien torin kohta
Uiskotie, Viikingintie
Hakamäentien sillat

Yhteishankkeet Tiehallinnon kanssa

Kehä I:n ja Itäväylän parantaminen / Vartiokylän meluntorjunta
Hakamäentien parantaminen
Lahdenväylä/ Koskelantien liittymän parantaminen

Puistosuunnittelu

Jätkäsaaren puistot
Eiranrannan alue
Töölönlahden eteläosa
Liisanpuisto
Linnanpuisto
Kapteenipuisto
Kaivopuiston itäosa
Vellamonpuisto
Alppikylänpuisto
Juliuksenpuisto
Väinönlehto
Kraemerinlehto
Villasaari
Sikuripuisto
Omenapuisto

Puistojen uudisrakentaminen

Lehtovuorenpuisto
Maaherranpuisto
Karpiselänpuisto
Lill-Kallvikinpuisto

Puistojen peruskorjaus

Kolmikulmanpuisto
Hevosenkäpuisto
Leikkipuisto Seppä
Patterimäki
Katri Valan puisto
Jakomäenkallio
Kulosaaren rantapuisto
Vanhanväylänpuisto

Esirakentaminen

Arabianrannan esirakentaminen
Viikki-Latokartanon esirakentaminen
Kivikon teollisuusalueen esirakentaminen
Malmin ampumarata-alueen kunnostus
Uutelan kanavan rakentaminen
Fallpakan esirakentaminen

Lähiörahastohankkeet

Savelan katujen kunnostus
Kannelmäen katujen kunnostus
Itäväylän alikulkukäytävien kunnostus
Ratsaspuiston rakentaminen
Pihlajamäen nuorisopuisto
Tapaninvainion matonpesupaikan rakentaminen

HKR-TEKNIIKAN MERKITTÄVIMMÄT VUONNA 2007 VALMISTUNEET KOHTEET

TALONRAKENNUS

Lasten päiväkoti Kannel, perusparannus
Ressun peruskoulu, ilmanvaihdon perusparannus
Itäkeskuksen peruskoulu, 4-vaihe
Kustaankartanon vanhustenkeskus, G-rakennuksen peruskorjaus
Henkilöstökeskus, Ensilinja 1, peruskorjaus
Töölön virastotalo, A-klinikan tilamuutokset
Helsingin tekstiilipalvelu, pesulinjaston uusiminen
Haagan nuorisokoti, peruskorjaus
Töölön sivukirjasto, aulatilojen peruskorjaus
Pirkkolan urheilupuiston pesutilojen peruskorjaus
Lasten päiväkoti Sinivuori, vesikaton uusiminen
Satamasaaren vesikattojen uusiminen
Myllypuron lukion purku
KPO:n taitorakenteiden korjaustyöt

KONEPAJA

Kumpulan koulukasvitarha
Itä-Pakilan ala-asteen julkisivutyöt

Länsi-Helsingin lukion viemäröintityöt
Kaupungin huvilarakennusten kunnostustyöt
Helsingin Veden Pitkääkosken kaukolämpötyöt
Helsingin Sataman laivaviemäröintityöt
Makasiiniterminaalien teräsrunkoinen lasikatos
Kaupungintalon messinkityöt ja info-tiskin lasiseinätyöt
Markku Hakurin taideteos ”Tuulenpesä”
Kauklahtien liikenneympyrän Kiello-monumentti
Pohjois-Haagan kirjaston kalusteiden valmistus ja asennus
Töölön kirjaston lainausautomaattien ja atk-laitteiden kalustevalmistukset
Vesalan ala-asteen voimistelusalin lattian kunnostustyöt
Suomenlinnan Liikenteen uusi toimistorakennus
Finlandia-talon kongressisiiven sähkökeskus- ja valaistustyöt
Diana puiston kunnostus
Toukolan kiinteistön ilmanvaihto- ja viemäröintityöt

ARKKITEHTUURIOSASTON MERKITTÄVIMMÄT SUUNNITTELUHANKKEET VUONNA 2007

Uudisrakennusten arkkitehtisuunnittelu

Korkeasaari, huoltorakennus ja lintuhäkit
Vuosaaren satama, Tullin toimisto- ja tarkastusrakennukset
HKR, Hakamäentien tukikohta
Kolmikulmanpuisto, pysäköintihallin maanpäälliset rakenteet
Pirkkolan urheilupuisto, ulkouimalan pukusuojarakennus
Pihlamäen nuorisokeskus
Neulapadon koulu ja Lpk Neulainen, hankesuunnittelu
Kiinteistö Väinölänkatu 5, hankesuunnittelu

Peruskorjaus- ja muutostöiden arkkitehtisuunnittelu

Korkeasaari, Ravintola Pukki
Talvipuutarha
Wanha Kauppahalli, rakenteiden peruskorjaus/hankesuunnittelu
Lpk Puotinharju
Naulakallion hoito- ja kasvatuskodit/osastot 1, Kuusela ja Honkala
Lpr Haruspuisto, laajennus
Lpk Vuorilinna, julkisivukorjaus
HKR, Toukolan tukikohta: maalaamon muutostyöt ja auto- ja konepajan ikkunoiden uusiminen
Työväenasuntomuseo

Sisustussuunnittelu

Hallintokeskus
Ensi Linja 1, Henkilöstökeskus
Töölön kirjasto
Lauttasaaren kirjasto, palvelualuemuutos
Ympyrätalo, Tietokeskuksen toimitilat
HKR, asiakaspalvelutilojen muutostyöt

Ammattikeittiöiden peruskorjaus- ja muutossuunnittelu:

Laajasalon yläaste
Eläintarhan ala-aste
Myllypuron yläaste
Hyvösen lastenkoti
Lpk Lokki
Lpk Kannel
Lpk Fajanssi
Seurasaaren ravintola
Korkesaaren Ravintola Pukki
Heltech, Haagan koulutusyksikkö

Lpk Valkea
Lpk Savela
Teinilän oppilaskoti
Roihuvuoren palvelutalo
Itäkeskuksen palvelutalo

Uudisrakennuskohteiden, keittiösuunnittelu

Latokartanon peruskoulu
Ilomäen päiväkotijärjestelmä ja asukaspuisto
Lpk Toivo
Lpk Inkivääri
Lpk Vikkeri
Lpk Aalto
Lpk Pajalahti

Rakennesuunnittelukohteita

Uudisrakennusten rakennesuunnittelu

Hakamäen tukikohta
Tervalammen kartano, kuntoutuskeskus

Peruskorjaus- ja muutostöiden rakennesuunnittelu

Kolmikulmapuiston ajoramppi, muutos
Finlandia-talo, näyttelytila, hankesuunnitelman päivitys
Itäkeskuksen monitoimitalo Stoa, vesikattokorjaus
Kivelän sairaala, rakennus 25, 2krs
Kustaankartanon vanhustenkeskus, G-rakennus
Laakson sairaala, rakennus 2, infektio-osasto, muutos
Lpk Kannel
Lpk Lokki
Lpk Valkea
Lpk Viikinki, vesikattokorjaus
Metrosuunnittelun käsikirja, päivitys
Naulakallion hoito- ja kasvatuskodit, osasto Kuusela
Palmian tukikohta Pikkupurontie
Puustellin asunto
Toukolan tukikohta, julkisivukorjaus
Töölön virastotalo, sisäpuoliset muutostyöt
Uusix-verstaiden puutyötila ja ompelimo, peruskorjaus ja muutos
Zoo, ravintola Pukki

Rakenteiden purkusuunnittelu

Sompasaaren ja Jätkäsaaren purkutyöt, purkukustannusten arviointi

HKR-RAKENNUTTAJA

1.1. - 31.12.2007 valmistuneet hankkeet

<i>Korjausrakentaminen</i>	<i>br-m2</i>	<i>M€</i>		<i>br-m2</i>	<i>M€</i>
Töölön virastotalo, julkisivut		1,35	Lpk Kannel, peruskorjaus	1 253	1,61
Kustaankartano G, peruskorjaus	3 549	5,26	Lpk Lokki, peruskorjaus	1 135	1,57
Maunulan ala-aste, perusparannus 4c vaihe	654	0,53	Herttoniemen terveysasema hammashoitola	200	0,16
Kontulan vanhusten keskuksen purkutyö 1.vaihe		0,35		23 526	31,28
Ressun peruskoulu, perusparannus	4 950	1,46	<i>Uudisrakentaminen</i>		
Laajasalon a-a, kuivatusjärjestelmä		0,49	Sandels, uudisrakennus	2 720	8,43
Hyvösen lastenkoti, hallintorakennus ja nuorten osasto	1 637	2,47	Hakamäenkujan tukikohta, uudisrak.	861	1,70
Laajasalon yläaste, perusparannus	6 610	8,60		3 581	10,13
Itäkeskuksen peruskoulu C.osan vesikatto		0,22	<i>MVR-rakentaminen</i>		
Vallilan ala-aste, kosteuskorjaukset		0,62	<i>Korjausrakentaminen</i>		
Kyläsaaren lumen vastaanottoaikka		2,31	Kulosaaren metrosillan korjaus,suunn.+2.vaihe		1,52
Mellunkylän pelastusaseman salaoja- korjaus		0,18	<i>Uudisrakentaminen</i>		
Eläintarhan a-a, keittiön ja ruokasalin peruskorjaus	190	0,51	Arabianranta esirakentaminen		10,09
Vuosaaren terveysasema hammas- hoitola ym.	20	0,12	Fallpakan esirakentaminen 1		1,51
Kasarmikatu 21 vesikattokorjaus		0,15	Itäreimarintie		0,42
Toukolan konepajan ilmanvaihdon uusiminen	250	0,40	Kipparlahden portaat ja bussipysäkki		0,38
Itäkeskuksen peruskoulu 4. vaihe	330	0,88	Myllypuron kaatopaikan syvästabilointi		0,49
Lpk Auringonkukka, kuivatus- järjestelmä		0,32	Toukoranta 1 esirakentaminen		7,31
Ala-Malmin peruskoulun paviljongit	2 748	1,72	Viikmäen kadut ja ostoskeskus, esirakent.		1,55
			Sokeritori		0,84
			Sarvastonkaari, tulvarakenteet		1,80
			Vuosaaren satamatie ja ramppisilta		4,32
					30,23
			Valmistuneet hankkeet yhteensä		71,63

Suoritteet ja tunnusluvut

Katualueiden ylläpito		2004	2005	2006	2007
Katujen ylläpito	M€	33	37	37	39
Ylläpitokustannukset	€/m ²	2	2	2	2
Kunnossapidettävä katuala	ha	2 020	2 020	2 025	2 035
Kokonaisvastuuhoitoala	ha	818	920	920	1 050
Ylläpidettävät sillat	m2			300 000	300000
Uudelleenpäällystetty katuala	ha	46	45	40	48
Ajoneuvojen lähisiirrot	kpl	9 717	10 746	10 471	10 228
Ajoneuvojen varastosiirot	kpl		549	564	640
Ajoneuvojen hävittäminen	kpl	1 844	1 877	1 708	1 272
Viheralueiden pinta-alat		2004	2005	2006	2007
Viheralueiden ylläpito	M€	17	16	16	20
Kunnossapidettävä puistoala	ha	983	987	988	935
- Rakennetut puistot	ha	853	857	858	885
- Kartanoalueet ja -metsät	ha	109	109	109	
- Kartanopuistot, rakennetut alueet	ha				29
- Muut alueet (Suomenlinnan haudat ym)	ha	21	21	21	21
Maisemapellot	ha	420	420	423	417
Niityt	ha	379	395	395	430
Taajamametsät	ha	3 724	3 724	3 790	4 023
Luonnonsuojelualueet	ha	376	376	424	461
Siirtolapuutarhat	ha	98	98	98	98
Viljelypalstat	ha	54	54	54	54
Kesämaja-alueet	ha	81	81	81	81
Viheralueet muissa kunnissa	ha	6 889	6 889	6 275	6 050
Helsingin viheralueiden suoritettuja		2004	2005	2006	2007
Leikkipaikkoja	kpl	212	212	218	218
Leikkipuistoja	kpl	67	69	67	67
Siirtolapuutarha-alueita	kpl	9	9	9	9
Siirtolapuutarhapalstoja	kpl	1 916	1 916	1 925	1 925
Viljelypalsta-alueita	kpl	44	44	46	46
Kesämaja-alueita	kpl	9	9	9	9
Kesämajamökkejä	kpl	1 438	1 438	1 438	1 438
Koira-aitauksia	kpl	86	86	86	87
Vuokratut peltoalueet Helsingissä	ha	0	15	13	13
Vuokratut peltoalueet muissa kunnissa	ha	319	319	318	319
Pysäköinninvalvonta		2004	2005	2006	2007
Pysäköintivirhemaksukehotuksia	kpl	160 632	160 733	185 908	194 761
Annettuja maksumääräyksiä	kpl	55 679	52 352	58 344	56 834
Ulosottoon maksumääräyksiä	kpl	17 685	27 855	23 367	26 543
Vastalauseita	kpl	8 699	10 284	9 755	11 003
Lausuntoja hallintooikeudelle	kpl	298	345	327	247
Pysäköintimittari- ja automaattipaikat	kpl	21 000	21 363	21 363	21 363
Pysäköintimittarit	kpl	43	44	44	43
Pysäköintiautomaatit	kpl	507	536	536	552
Ajoneuvojen siirtokehotuksia	kpl	3 620	3 329	4 360	4 107
Ajoneuvojen siirtoja	kpl	1 923	1 906	1 966	1 983
Asukaspysäköintitunnukset	kpl	25 144	26 066	27 490	28 256
Yrityspysäköintitunnukset	kpl	2 565	2 607	2 752	2 857
Pysäköintilippujen myynti	kpl	216 455	166 650	0	0

Pysäköintilaitteiden myynti	kpl	1 053	1 260	1 161	1 273
Parcard-korttien myynti	kpl	308	432	386	473

Alueiden käyttö		2004	2005	2006	2007
Myönnetyt aitausluvut	kpl	398	458	433	413
Myönnetyt ulkoilmatilaisuuksien luvat	kpl	331	422	397	840
Myönnetyt kaivu-, liikenne- ja sijoitusluvut	kpl	5 624	6 034	8 715	8 482

Vahingonkorvausasiat		2004	2005	2006	2007
Myönnetyt vahingonkorvaukset, uudet	kpl	227	205	166	189
Myönnetyt lisäkorvaukset	kpl	130	195	157	145
Hylätyt korvaushakemukset	kpl	161	188	134	118
Maksetut vahingonkorvaukset	t€	466	500	434	418

Asiakaspalvelu		4/2005	2006	2007
Vastaanotetut puhelut	kpl	54 850	79 377	74 734
Asiakaskäynnit	kpl	25 900	34 110	34 063
Sähköpostit: rakennusvirasto	kpl	3 678	5 296	6 061
Sähköpostit: pysäköinti	kpl	6 521	8 914	9 643

HKR-Ympäristötuotanto		2004	2005	2006	2007
Talvihoidettava ala	ha	1 136	1 161	1 312	1 186
Puhtaana pidettävä ala	ha	848	859	974	910
Hoidetut taajama- ja ulkoilumetsät	ha	481,2	496	486	528
Talvikunnossopimuksia	kpl	1 889	1 558	1 553	1 406
Puhtaanapitosopimuksia	kpl	474	377	341	330
Ajoneuvojen lähisiirtoja	kpl	9 717	10 746	10 470	10 228
Lumen vastaanotto	kuormia	92 582	56 493	48 862	28 176
Hiekoitusmateriaalin käyttö	tonnia	48 000	31 300	32 880	25 176
Katulaboratorion tutkimukset	kpl	1 037	1 179	977	1 198
Ylijäämämaiden vastaanotto	m ³	57 656	73 600	268 000	184 000
Pilaantuneiden maiden vastaanotto	tonnia	76 959	49 429	87 999	110 714
Pilaantuneiden maiden loppusijoitus	tonnia	137 969	77 838	88 143	0
Ajoneuvojen varastosiirtoja	kpl	2 016	1 721	1 673	1 740
Hävitetty romuajoneuvoja	kpl	1 841	1 877	1 706	1 272
Työkohteisiin istutetut puut ja kasvit	kpl	127 816	121 113	96 400	92 746
Valmistetut liikennemerkit, kilvet, tarrat	kpl	35 788	43 665	37 723	43 256

HKR-Tekniikan kalustomäärät		2004	2005	2006	2007
Henkilöautot	kpl	146	125	166	213
Pakettiautot	kpl	316	310	331	356
Kuorma-autot	kpl	107	121	129	132
Erikoisautot	kpl	20	22	16	14
Lakaisulaitteet ja -ajoneuvot	kpl	14	14	25	24
Ajoneuvojen lisälaitteet	kpl	560	570	588	592
Työkoneet	kpl	420	386	394	398
Työkoneiden lisälaitteet	kpl	1 125	1 114	1 146	1 152

HKR-Rakennuttaja		2004	2005	2006	2007
Uudisrakentaminen	M€	44,8	59,41	35,45	38,84
Perusparantaminen	M€	53,9	44,36	40,13	32,80
Uudisrakennukset ja peruskorjaustyöt	br-m ²	40 835	85 315	64 199	27 107

Arkkituuriuosasto		2004	2005	2006	2007
Hankkeet	kpl	200	200	250	300

Palkinnot

- Vuosaaren huipun maisemointi palkittiin parhaana ja vaikuttavimpana tekona Suomen luonnon monimuotoisuuden puolesta. Vuoden 2006 Countdown-kunniakirjan sai rakennusviraston käsityöpaja, palkitsijana Suomen IUCN-komitea.
- Käsityöpajan Jukka Toivonen sai Viheralan tunnustuspalkinnon ansiokkaasta, monipuolisesta ja viheralaa edistävästä toiminnastaan. Palkitsijana olivat viheralan liitot.
- Vuoden 2007 Ympäristörakenne –kilpailun kunniamaininnan sai Otto-livari Meurmanin puisto, jonka rakentamisesta vastasivat HKR-Ympäristötuotanto ja katu- ja puisto-osasto. Kilpailun järjesti Betonikeskus ja Puutarhaliitto.
- Viikki sai kaksi merkittävää kansainvälistä palkintoa Pariisissa ja Malmössä kestävän kehityksen mukaisesta rakentamisesta. Rakennusvirasto on rakentanut alueella kunnallistekniikan, kadut ja puistot.
- Eettinen johtaja 2007 –kilpailun kunniamaininnan sai HKR-Tekniikka. Palkitsijana oli mm. hallinto- ja kuntaministeri Mari Kiviniemi.
- Helsingin Seudun kennelpiiri valitsi rakennusviraston Vuoden 2007 koiraystävälliseksi yhteistyökumppaniksi, kunniakirja meni katu- ja puisto-osastolle.
- HKR-Ympäristötuotannon läntinen viheryksikkö sai kunniakirjan erinomaisesta puistojen hoidosta. Palkitsijana oli kaupunginosayhdistys Munkinseutu ry.

Tapahtumat

- Valtakunnalliset pysäköinnin valvontapäivät
- Kolmikulmapuiston avajaiset
- Karhupuiston kukkien istutustapahtuma
- Opastettuja puistokävelyjä (14 kpl)
- Kaivopuiston haravointitapahtuma
- Keväiset perinteiset siivoustalkoot
- Esteetön Helsinki – seminaari Finlandiatallolla
- Esteettömyystuotteiden näyttelyalueen Esterin avajaiset
- Kaupunginarkkitehdin virka 100 vuotta juhlaseminaari, 27.11.2007, Valkoinen sali

Julkaisut ja esitteet

- Rakennusviraston vuosina 2000-2005 istutamat puut, pensaat ja köynnökset, selvitys
- Istutusalueiden katemateriaalit, selvitys

Urheilussa hyviä suorituksia

- Stadin kaupunkisoudun voitto
- Valtakunnan tason työpaikkaliikuntasarjan voitto